

Cykl: ŚWIATOWE GÓRNICTWO WĘGLA KAMIENNEGO WYDOBYCIE I HANDEL W 2012 ROKU ZNACZENIE WĘGLA DLA GOSPODARKI GLOBALNEJ W ŚWIETLE PROGNOZ

Węgiel kamienny pozostał w roku 2012 paliwem o najwyższych wskaźnikach wzrostu w skali światowej. Jego udział w globalnym bilansie paliwowo-energetycznym oscyluje wokół 28%. Węgiel kamienny stosowany jest w procesach wytwarzania energii elektrycznej, warunkującej stymulację wzrostu gospodarczego, przede wszystkim w obszarze azjatyckim. Wydobycie ogółem wzrósł o 208 milionów ton (3,0%) do wielkości 7.166 mln ton. Lwia część tego przyrostu przypada na Chińską Republikę Ludową, której wydobycie przewyższa 50%, zużycie zaś 21%, wyniku globalnego. Na pięć państw – Chiny, Indie, Australię, Indonezję i Wietnam – przypada 70,3% wydobycia światowego.

W segmencie gospodarki energetycznej związanej z górnictwem węglowym istotne pozostają wskaźniki wzrostu produktu społecznego brutto w Azji, Europie oraz w Stanach Zjednoczonych, a także postęp w zakresie zwalczania kryzysu sektora bankowego łącznie z ograniczeniem zadłużenia południowo-europejskich krajów strefy euro. Aktualna sytuacja jest konsekwencją zjawisk opisanych w poprzednich publikacjach tego cyklu*

Szereg krajów zgrupowanych w OECD (Organization for Economic, Cooperation and Development / Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) wykazuje symptomy stagnacji a nawet recesji. Wzrost produktu socjalnego brutto tej grupy szacowany jest 1,4% w stosunku do roku 2011. W krajach azjatyckich odnotowano również obniżenia aczkolwiek na znacznie wyższym poziomie. I tak: w Chińskiej Republice Ludowej odnotowano obniżenie dynamiki wzrostu z 9,8% do 7,5%, w Indiach z 7,8% do 4,6%, w Indonezji z 6,5% do 6,2%. W Australii i w krajach Ameryki Łacińskiej odnotowano natomiast progresję w rozwoju potencjału ekonomicznego. Strefa euro nie wyzwoliła się dotąd – przy zróżnicowaniu w odniesieniu do poszczególnych krajów – z „uścisku” stagnacji.

Kraje progowe i rozwijające się dążą usilnie do nadrobienia zaległości w zakresie podaży energii elektrycznej w celu (przynajmniej) zbliżenia warunków życia ludności do standardów społeczności przemysłowych. Międzynarodowa Agencja Energii – IEA – w swym ostatnim raporcie – World Energy Outlook 2012 – szacuje, iż mimo osiągniętego w ostatnich latach postępu, ponad miliard ludzi nie ma dostępu do energii elektrycznej. 75% tych ludzi zamieszkuje jedynie dziesięć krajów, w tym cztery azjatyckie i sześć afrykańskich na południe od Sahary. Jeszcze więcej ludzi, między innymi wiele milionów mieszkańców Chin, Indii i Bangladeszu nie dysponuje warunkami do higienicznego sporządzania posiłków. W aspekcie występującego opóźnienia kraje progowe i rozwijające się nie podzielają nastawienia Unii Europejskiej w przedmiocie oszczędności energii i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, co artykułowano w trakcie konferencji klimatycznej w Doha. Priorytetowe znaczenie dla tych krajów ma zaspokojenie elementarnych potrzeb ludności w zakresie dostępu do żywności, wody, środków transportu oraz energii elektrycznej. Nuanse polityki w zakresie kształtowania klimatu jawią się w tych uwarunkowaniach jako sprawy do załatwienia bez nadmiernego pośpiechu..

Międzynarodowa Agencja Energii przewiduje głębokie przeobrażenia w obszarze gospodarki energetycznej spowodowane eksploatacją bogatych niekonwencjonalnych zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego, szczególnie łupkowego w Ameryce Północnej. Według prognoz IAE Stany Zjednoczone zajmą około 2020 roku pierwsze miejsce, przed Arabią Saudyjską, na światowej liście producentów ropy naftowej. Przy bogactwie gazu łupkowego staną się tym samym nie tylko niezależne od importu surowców energetycznych, ale dysponować będą jeszcze znaczącymi nadwyżkami. Pozycję eksportera netto USA obejmie po upływie kolejnych dziesięciu lat. Gaz łupkowy stosowany w elektrowniach ciepłych zamiast węgla kamiennego doprowadził do znaczącego zmniejszenia popytu na to paliwo na amerykańskim rynku wewnętrznym; co producentów zmusiło do eksportu w rozmiarach rekordowych. W jakościowo odmiennej sytuacji rządy państw konfrontowane są z wyzwaniem wynikającym z konieczności wyboru optymalnej polityki energetycznej z uwzględnieniem energii odnawialnej i zróżnicowanego udziału energii

jądrowej.

W opracowaniu IAE przyjmuje się, iż węgiel kolejnych pięciu latach przejmie po ropie naftowej pozycję nr 1 w rankingu nośników energii pierwotnej. Roczne przyrosty produkcji węgla zmniejszą się natomiast do 2,6%.. W krajach OECD nastąpi zmniejszenie konsumpcji węgla o 0,7% rocznie w okresie lat 2012-2017.

W globalnej produkcji węgla kamiennego, wynoszącej 7.166 milionów ton około 940 mln ton stanowi węgiel koksowy. Rozwój wydobycia w latach 2009 – 2012 przedstawiono w tabeli 1. Charakterystyczne jest raptowne zmniejszenie produkcji o 72 mln ton, w porównaniu do roku 2011, wykazane w statystykach Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Przyrosty wydobycia odnotowano natomiast w szeregu państwach; do skrótowego opisu tendencji regionalnych powróci się w opisach sytuacji szczególnych. W Europie popyt na węgiel utrzymuje się w ostatnich latach na stosunkowo stabilnym poziomie, po stronie podaży liczy się na pokrycie importem ubytków produkcji własnej.

Zestawienie największych producentów węgla obejmuje m.in, następujące koncerny:

1. Coal India – 554 mln ton (+ 118 mln do roku 2011)
2. Shenhua - 304 mln ton (+ 22)
3. Peabody Energy – 249 mln ton (-19), produkcja i zakupy
4. China Coal – 176 mln ton (+ 16)
6. BHPB - 105 mln ton (+ 1)
8. SUEK - 98 mln ton (+ 6)
9. Xstrata – 90 mln ton (+ 4)

Na tym tle wyniki polskich przedsiębiorstw uzyskane w 2012 roku:

- Kompania Węglowa S.A – 39,3 mln ton (+ 0,2)
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. – 13,5 mln ton (+ 0,9)
- Katowicka Grupa Kapitałowa S.A. - 12,0 mln ton (- 1,2)
- Samodzielne zakłady górnicze - 14,5 mln ton (+ 3,7)

Korzystne warunki atmosferyczne sprawiły m.in. że obroty na światowym rynku węgla kamiennego wzrosły o 122 miliony ton (111,7%) w porównaniu z rokiem 2011. Z tej wielkości 1.082 mln ton (+ 104) przetransportowano szlakami morskimi, resztę - 82 mln ton (+ 18) - drogami lądowymi, samochodami i koleją. Transportem lądowym realizowany jest głównie eksport z Mongolii do Chin, z Rosji do Chin oraz z Kazachstanu do Rosji.

Zestawienie znaczących eksporterów węgla kamiennego przedstawiono w tabeli 2. Zestawienie wskazuje na utrzymujące się przodownictwo Australii i Indonezji. Czołowe pozycje umacniają ponadto Federacja Rosyjska, Stany Zjednoczone i Kolumbia. Republika Południowej Afryki, po latach stabilnego eksportu, podwyższyła podaż na rynki zagraniczne o dziewięć milionów ton. W przyszłości szybciej rosnąć ma produkcja eksportowa Mongolii; określone nadzieje lokowane są ponadto w projektach górniczych realizowanych na terenie Mozambiku. Uogólnione charakterystyki znaczących eksporterów podano w dalszej części niniejszego opracowania. Kraje o najwyższym poziomie importu prezentuje tabela 3.

Na światowym rynku węgla koksowego obejmującym obroty rzędu 272 mln ton (+ 19 mln ton) liczą się jedynie Australia – 144 mln ton (53%), USA – 63 mln ton (23%), Kanada – 30 mln ton (11 %) oraz Rosja – 17 mln ton (8%).

Produkcja koksu wzrosła na świecie o 2,5%, co oznacza osiągnięcie poziomu produkcji rzędu 654 milionów ton; udział Chińskiej Republiki Ludowej obejmuje aktualnie 66% tej wielkości. W Europie odnotowano dalszy spadek produkcji koksu o 2,7% 42 mln ton to najniższy wynik od 2009 roku. Nadmienić można, rynek koksu w stosunku do produkcji jest relatywnie mały; przedmiotem międzynarodowego handlu jest jedynie 3 do 4% produkcji całkowitej.

Problemem ostatnich miesięcy jest niska cena węgla wszystkich typów, co nie sprzyja realizacji nowych inwestycji górniczych. Iskierkę nadziei postrzega się w rosnącej produkcji stali poza granicami Europy.

Kraje Unii Europejskiej odnotowały w omawianym okresie znikomy spadek produkcji – ze 130 do 129 milionów ton (Tabela 1), który zrekompensowany został zwiększonym importem (Tabela 4). W grupie dostawców szczególnie znaczące są udziały Stanów Zjednoczonych i Kolumbii. Struktura zużycia węgla kamiennego przedstawia się następująco: elektrownie/elektrociepłownie – 71 % (+4%), hutnictwo/koksownie -16% (-6%), ciepłownictwo -13% (+2%).

Wydobycie węgla brunatnego EU-27 zwiększyło do wielkości 433 milionów ton, co oznacza wzrost o siedem mln ton w porównaniu do realizacji roku 2011.

Zużycie nośników energii pierwotnej obniżyło się z 2,46 mld ton węgla umownego do 2,37 mld ton (-3,7%). Udział węgla zwiększył się przy tym z 16% na 19%. Udziały pozostałych nośników: ropa naftowa – 34%, gaz ziemny – 22%, energia jądrowa – 13%, energia odnawialna (poza wodą) -10%, energia wody – 2%.

W nawiązaniu do stosowanej od lat formy opisu występujących tendencji sformułowano uwagi odnoszące się do następujących znaczących krajów górniczych.

Australia zakłada wzrost wydobycia węgla w 2013 o kolejne 42 miliony ton, co oznacza podwyższenie poziomu produkcji do 408 mln ton. 97% wydobycia pochodzi przede wszystkim z odkrywek zlokalizowanych w Nowej Południowej Walii (NSW) i Queenslandzie (QLD). W stanie Victoria wydobywa się również 60 do 70 mln ton węgla brunatnego. Szereg koncernów chińskich oraz indyjskich dąży do przejęcia przedsiębiorstw lub nabycia ich udziałów względnie do zawarcia długoterminowych umów zabezpieczających dostawę węgla. W ciągu ostatnich lat udoskonalono infrastrukturę transportowo-przeładunkową. Niepokój wśród producentów wywołują opłaty i obciążenia różnego rodzaju, których krótkie nawet omówienie daleko wykracza poza ramy niniejszej publikacji. Głównymi odbiorcami węgla australijskiego są: Japonia – 113,7 mln ton, Chiny – 62,8 mln ton (+28,8 mln ton) oraz Korea Płd. - 46,2 mln ton. Nie wyklucza, że Australia w perspektywie roku 2030 zwiększy eksport do 400 – 500 milionów ton. Poza węglem kraj ten dysponuje rezerwami uranu o wielkości sięgającej 34% zasobów ogólnoswiatowych.

Indonezja, jej urzędy i ministertwa podają różniące się wielkości wydobycia węgla w przedziale od 306 do 390 milionów ton. Odchylenia mają również swe źródło w zaliczaniu względnie wycofywaniu ze statystyk produkcji węgla brunatnego kopalń położonych na Sumatrze.

Problemem jest niska kaloryczność 2/3 produkcji. Na rok 2013 zakłada się wydobycie rzędu 400 milionów ton; z tego na eksport przeznaczają się 320 mln ton. Głównymi odbiorcami węgla indonezyjskiego są kraje azjatyckie, szczególnie Indie – 81,4 mln ton (+41,8 mln ton), Chiny, Korea Południowa, Japonia i Tajwan.

W granicach **Federacji Rosyjskiej** węgiel kamienny wydobywany jest w 91 kopalniach głębinowych oraz w 137 odkrywkach tworzących łącznie 16 zagłębi w rozproszonych na całym terytorium państwa. Górnictwu nadano status przemysłu strategicznego, co przekłada się na niezawodne wsparcie ze strony rządu.

Rejon Kemerowa w Zagłębiu Kuźnieckim pozostał najważniejszym ośrodkiem górnictwa węglowego. Prawie wszystkie przedsiębiorstwa górnicze odnowały wzrost produkcji. Największą rosyjską firmą jest Siberian Coal Energy Co. (SUEK) z wydobywaniem 98 mln ton/rok. Niezmiennie aktualne pozostają plany rozbudowy zdolności eksportowych na bazie portów dalekowschodnich. W Europie korzysta się szczególnie z portów własnych położonych nad Bałtykiem wzgl. na północy Rosji. Węgiel rosyjski, z uwagi na swą jakość, wysoką kaloryczność i niską zawartość siarki, znajduje wielu odbiorców na rynku europejskim.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Rok 2012 był dla amerykańskiego górnictwa węglowego okresem wyjątkowo trudnym. Spadek cen gazu łupkowego spowodował intensyfikację procesu zastępowania węgla paliwem gazowym przy wytwarzaniu energii elektrycznej. W konsekwencji, przy spadających cenach światowych, wprowadza się szereg przedsięwzięć proefektywnościowych, łącznie z zamykaniem kopalń i zwalnianiem pracowników. Produkcja węgla, przy rekordowym poziomie eksportu, obniżyła się o 72 miliony ton do poziomu 922 mln ton. Przyczyny tego stanu, także skutki, opisano w Biuletynie Górniczym nr 11-12/2012, strona 34. Aktualnie sytuacja uległa dalszemu zaostrzeniu. **W procesach wytwarzania energii elektrycznej węgiel kamienny z większości kopalń amerykańskich nie jest w stanie konkurować z gazem łupkowym względnie**

energią odnawialną. Węgiel kamienny nie utraci jednak z dnia na dzień swego znaczenia w gospodarce energetycznej USA i jeszcze w 2040 roku 40% energii elektrycznej produkować się będzie na bazie tego paliwa. Aktualnie udziały przy wytwarzaniu energii elektrycznej przedstawiają się następująco: węgiel – 42%, gaz łupkowy -26%, energia odnawialna – 14%.. Pozytywnym efektem stosowania gazu łupkowego jest minimalizacja emisji dwutlenku węgla.. Szereg inwestycji z zakresu gospodarki energetycznej znajduje się w różnych fazach realizacji. Kolejne lata wskażą wektory dalszego rozwoju amerykańskiego przemysłu górniczego łącznie z prawdopodobną reorientacją kierunków eksportu.

Kolumbia utrzymała wysoki poziom produkcji i eksportu węgla. Nie osiągnięto jednak zaplanowanego celu produkcyjnego – 97 milionów ton w 2012 roku. Na przeszkodzie nie stanęła pogoda lecz niepokoje społeczne, strajki pracowników kopalń i kolei, które doprowadziły do wielodniowych przerw w produkcji. Transporty kolejowe zostały sześciokrotnie – po latach względnego spokoju – zaatakowane przez ugrupowania FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia). Kolejnym utrudnieniem było wprowadzenie zakazu ruchu pociągów w godzinach nocnych, od 22:30 do 4:30, na szlaku Fenoco, służącym do przewozu około 53% kolumbijskiego eksportu. W roku 2013 oczekiwana jest produkcja rządu 98 mln ton oraz cena 75 USD FOB. Produkcja węgla koksowego uzależniona jest od poziomu ceny światowej. Tutejszy węgiel koksowy jest przedmiotem szczególnego zainteresowania importerów chińskich, którzy oferują nawet wsparcie przy realizacji inwestycji w zakresie infrastruktury. Kolumbia pozostała ważnym – i korzystnym – dostawcą węgla energetycznego na rynek europejski

Republika Południowej Afryki . Tutejszy węgiel kamienny nazywany jest, ze względu na wartość zasobów – szacowaną na 750 mld USD - „czarnym złotym” Południowej Afryki . Jedynie zasoby platyny o wartości 1,5 bilionów USD wyprzedzają węgiel. Na dalszych pozycjach plasują się palladium, złoto i tytan.

Węgiel pokrywa około 30% zapotrzebowania na benzynę syntetyczną produkowaną w instalacjach koncernu Sasol; 93% energii elektrycznej wytwarza się na bazie węgla kamiennego przede wszystkim w elektrowniach państwowego koncernu Eskom. W budowie są dalsze elektrownie, na przykład Medupi o mocy 6 x794 MW.

W toku są wieloaspektowe dyskusje na temat adaptacji gospodarki energetycznej łącznie z górnictwem węgla kamiennego do wymogów przyszłości. Szuka się równowagi między zaspokojeniem potrzeb wewnętrznych a realizacją ambitnych planów w zakresie eksportu. Pewny jest rosnący udział węgla w dostawach do Indii.

Mozambik. Zasoby tego kraju szacowane są na 20 miliardów ton. Znane koncerny Vale i Rio Tinto przystąpiły do eksploatacji węgla metodą odkrywkową. W 2012 roku wydobyto 4,9 milionów ton węgla. Rząd Mozambiku założył stopniowy wzrost produkcji – 11 mln ton w roku 2016 i dalej, poprzez 50 mln ton w 2020 roku do 100 mln ton węgla energetycznego i koksującego w roku 2022. Ostatnie powodzie zniszczyły ważne połączenie kolejowe, co też, m.in. postawiło znaki zapytania przy realizacji tych zamierzeń.

Kanada na bazie korzystnych cen węgla roku 2011 rozbudowała swój potencjał wydobywczy. Aktualnie w ruchu jest 24 kopalń wydobywających 67 milionów ton węgla kamiennego i brunatnego . Wielkość tę ujęto w statystykach. Interesujące jest wykorzystanie terminalu Westshore koło Vancouver do eksportu amerykańskiego węgla energetycznego z zagłębia Powder River i stanu Utah na rynek azjatycki. Kanada pozostaje cenionym dostawcą węgla koksowego w przestrzeni Pacyfiku

Wietnam zwiększać będzie wsad węglowy w energetyce, co doprowadzi do redukcji eksportu przy równoczesnym wzroście importu.

Mongolia objęta jest falą sporów między przedsiębiorstwami odnośnie realizacji wcześniej zawartych umów. Pod koniec ubiegłego roku wstrzymany został nawet eksport węgla koksowego do Chin. Największym problemem pozostaje brak połączeń kolejowych. Węgiel transportowany jest samochodami na odległości sięgające 300 km.

Chinska Republika Ludowa po „najsłabszym” od dłuższego okresu roku, odnotowała późną jesienią 2012 objawy wzrostu rządu 7,9%. Fakt ten uznano za iskierkę nadziei dla słabującej

gospodarki światowej. Nowowybrany Przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej, Xi Jinping, na konferencji państw azjatyckich oświadczył na początku roku 2013, że dni permanentnego wzrostu z dotychczasową dynamiką są policzone. Ważne dla Chin jest utrwalenie wyników ekspansji w formie ekonomiczno-ekologicznej. Wzrosnąć mają nakłady na ochronę środowiska naturalnego w odpowiedzi na objawy niezadowolenia mieszkańców Pekinu wywołane ekstremalnym zanieczyszczeniem powietrza wokół stolicy w styczniu 2013 roku. Wytyczne rządowe z sierpnia 2013 roku (jak pisze DER SPIEGEL, NR.34 z dnia 19.08.2013, strona 86) podnoszą rangę rozwiązań z zakresu ochrony środowiska poprzez zarezerwowanie 728 miliardów USD na przedsięwzięcia realizowane do 2015 roku. Czy w tej sytuacji sprawdzi się prognoza szkockiej firmy doradczej Wood Mackenzie ujęta w opracowaniu „China: The Illusion of Peak Coal” przewidująca podwojenie zużycia węgla – do 7 miliardów ton – w perspektywie 2030 roku? **Indie** w ciągu najbliższych lat notować będą najwyższe przyrosty konsumpcji węgla. Produkcja własna rosnąć ma z dynamiką 8 – 10% rocznie. Państwowy koncern, Coal India Limited, zatrudniający 375 000 pracowników jest największym przedsiębiorstwem górnictwem funkcjonującym w skali globalnej.

Tyle spojrzenie na sytuację górnictwa światowego w maksymalnym skrócie. Najbliższe lata spowodują zapewne weryfikację zarysowanych planów i prognoz. Konieczne stanie się nakreślenie zmodyfikowanych ram funkcjonowania gospodarki energetycznej w odpowiedzi na rozsądnie formułowane wyzwania ekologiczne.

*Produkcja i handel węglem kamiennym w 2010 roku. Węgiel stabilizatorem gospodarki. . **BIULETYN GORNICZY nr 9-10/2011, strony 16-19**
Wydobycie i handel w 2011 roku. Wyniki i globalne tendencje. BIULETYN GORNICZY nr 11-12/2012, strony 32-35

Opracowano specjalnie dla BIULETYNU GORNICZEGO
Neuwied, 26.8.2013
Dr inż. Gerard Fabian

: Tabela 1. Wydobycie węgla kamiennego na świecie (mln ton) w latach 2009-2012

Producent/państwo	Wykonanie w latach				Wynik 2012/2011 (%)
	2009	2010	2011	2012	
Unia Europejska	136,2	134,0	130,0	129,0	99,2
w tym:					
Polska	78,0	76,6	75,7	78,1	103,2
W. Brytania	18,4	18,2	18,3	16,8	91,8
Niemcy	15,0	14,1	13,0	11,6	89,2
Republika Czeska	11,0	11,7	11,3	11,4	100,9
Hiszpania	9,5	8,8	6,6	6,1	92,4
Bułgaria	2,1	2,1	2,4	2,3	95,8
Rumunia	2,2	2,2	2,2	1,9	86,4
Chińska Rep. Ludowa	2.910,0	3.410	3.550	3.660	103,1
Stany Zjednoczone A.P.	982,8	984	994	922	92,8
Indie	532,0	537	554	580	104,7
Australia	344,0	355	346	366	105,8

Indonezja	280,0	295	318	386	121,4
Federacja Rosyjska	300,0	321	336	353	105,1
Rep. Południowej Afryki	250,6	254	252	260	103,2
Kazachstan	80,0	106	108	121	112,0
Kolumbia	70,0	75	86	89	103,5
Ukraina	72,0	76	82	85	103,7
Kanada	28,0	33,6	33,0	67,0	203,0
Wietnam	43,7	44,0	49,0	44,5	90,8
Korea Północna.	31,6	32,0	32,0	b.d.	-
Mongolia	7,1	16	18	21	116,7
Meksyk	10,6	10,1	12,4	b.d.	-
Pozostałe	21,4	37,3	57,6	82,5	143,2
Ogółem	6.100,0	6.720	6.958	7.166	103,0

Źródła: 1. Verein der Kohlenimporteure. Jahresbericht 2013, Fakten und Trends 2012/2013

(Zrzeszenie importerów węgla. Sprawozdanie za rok 2013, Fakty i trendy 2012/2013), Hamburg, lipiec 2013, www.kohlenimporteure.de

2. Statistik der Kohlenwirtschaft, Der Kohlenbergbau in der Energiewirtschaft der Bundesrepublik Deutschland im Jahre 2011 (Górnictwo węglowe w gospodarce energetycznej Republiki Federalnej Niemiec w 2011 roku), Herne/Kolonia, listopad 2012, www.kohlenstatistik.de

Ze źródeł tych korzystano również przy sporządzaniu kolejnych tabel

Uwagi: 1. Dane za rok 2012, częściowo także za rok 2011 nie są ostatecznie zweryfikowane

2. Dane ujęte w informacjach źródłowych różnią się często między sobą, stąd wynikają pozorne nieścisłości, nie zaciemniające jednak tendencji.

3. b.d. – brak danych

Tabela 2. Światowy handel węglem kamiennym w latach 2009 -2012

Eksporter (państwo)	Wykonanie w latach			
	2009 mln ton/%	2010 mln ton/%	2011 mln ton/%	2012 mln ton/%
Australia	273 / 29,8	300 / 28,5	281 / 26,9	316 / 27,2
Indonezja	230 / 25,1	240 / 22,8	270 / 25,9	304 / 26,1
Federacja Rosyjska	100 / 10,9	97 / 9,2	107 / 10,3	127 / 10,9
Stany Zjednoczone A.P	53 / 5,8	74 / 7,0	97 / 9,3	114 / 9,8
Kolumbia	66 / 7,2	72 / 6,8	81 / 7,8	81 / 7,0
Rep. Płdn. Afryki	63 / 6,9	68 / 6,5	67 / 6,4	76 / 6,5
Kanada	28 / 3,1	33 / 3,1	33 / 3,2	35 / 3,0
Kazachstan	25 / 2,7	29 / 2,8	30 / 2,9	30 / 2,6
Mongolia	b.d.	16 / 1,5	18 / 1,7	21 / 1,8
Wietnam	25 / 2,7	19 / 1,8	17 / 1,6	15 / 1,2

Polska	9 / 1,0	10 / 1,0	7 / 0,7	7 / 0,6
Pozostałe	44 / 4,8	95 / 9,0	34 / 3,3	38 / 3,3
Ogółem	916 / 100,-	1.053 / 100,-	1.042 / 100,-	1.164 / 100,-

Tabela 3. Dziesiątka krajów o najwyższym poziomie importu węgla kamiennego w latach 2009- 2012

Importer (państwo)	Import węgla w latach (mln ton)			
	2009	2010	2011	2012
1. Chińska Rep. Ludowa	127	166	183	235
2. Japonia	162	184	175	185
3. Indie	59	86	114	129
4. Korea Południowa.	103	111	129	126
5. Tajwan	59	64	67	66
6. Niemcy	37	40	44	45
7. Wielka Brytania	38	26	32	45
8. Federacja Rosyjska	25	10	2	30
9. Włochy	22	22	24	29
10. Hiszpania	18	13	16	21
Razem „dziesiątka”	650	722	786	911
Udział w obrocie światowym	71,0%	68,6%	75,4%	72,3%
Import UE-27	189,5	182,0	199,9	212,4
Udział w obrocie światowym	20,7	17,3	19,1	18,2

Tabela 4. Import węgla kamiennego przez kraje Unii Europejskiej w latach 2009 -2012

Kraj	Import w latach (mln ton)			
	2009	2010	2011	2012
1. Niemcy	36,8	41,0	44,2	44,9
2. Wielka Brytania	38,1	26,5	31,7	44,8
3. Włochy	22,0	22,7	24,0	25,9
4. Hiszpania	17,1	12,8	15,3	21,4
5. Francja	16,2	18,9	15,3	17,6
6. Holandia	10,8	11,8	11,7	12,4
7. Polska	10,0	10,0	15,5	10,1
8. Portugalia	3,1	2,7	3,6	5,0
9. Dania	4,4	4,1	6,1	4,0
10. Finlandia	6,0	5,9	7,0	4,0
11. Słowacja	3,2	3,5	3,4	4,0

12. Belgia	4,1	3,5	4,0	3,5
13. Austria	4,0	4,0	3,8	3,2
14. Bułgaria	3,5	2,9	3,3	2,3
15. Szwecja	2,4	3,0	2,7	2,1
16. Irlandia	2,3	2,2	1,9	2,1
17. Republika Czeska	1,7	1,9	2,4	1,5
18. Węgry	1,4	1,8	1,5	1,5
19. Rumunia	1,2	1,4	1,2	1,3
Pozostałe kraje Unii	1,2	1,4	1,3	0,8
Ogółem import UE-27	189,5	182,0	199,9	212,4
Import koksu (mln ton)	8,0	8,0	8,0	6,0

-